

خبر خوش

۴ شهر ایران تا پایان سال

۲۰۱۹ جهانی می‌شود

۱۰ شهر ایران تاکنون در حوزه صنایع‌دستی جهانی شده و تا پایان سال ۲۱۹ میلادی چهار شهر دیگر نیز به این تعداد اضافه می‌شود.»
این نویدی است که غاده حجازوی، رئیس منطقه آسیا و اقیانوسیه شورای جهانی صنایع‌دستی به ایرانیان داده و با اشاره به ملایر، به عنوان نامزد شهر جهانی مثبت، گفته از کارگاه‌های مثبت، شهرک صنعتی میلمان، بازار میل، دانشگاه‌های ملی و آزاد و مثبت کاری‌های این شهر بازدید کرده اند و گزارش ارزیابی از هنر-منبت این شهرستان را تهیه و به شورای جهانی صنایع دستی برای انجام مراحل تایید نهایی ارسال می‌کنند.

ارزیابان شورای جهانی صنایع دستی فقط از ملایر بازدید نکرده اند و طی روزهای گذشته سری هم به دیگر شهرهای نامزد جهانی شدن از جمله قاسم‌آباد درودسر،گیلان زده‌اند.
شهردود امیرانتخابی، مدیرکل اداره میراث فرهنگی گیلان گفته حضور اِسن ارزیابان در راستای پرونده ثبت جهانی چادرشب بافی قاسم‌آباد رودسر است و قرار است از نزدیک در جریان فعالیت‌های انجام شده در حوزه چادرشب بافی قاسم‌آباد قرار بگیرند.
روستای قاسم‌آباد در تاریخ ۱۱ تیر سال ۹۷ از سوی شورای راهبردی انتخاب شهرها و روستاهای ملی به عنوان روستای ملی چادرشب بافی ثبت شده است.

روستای قاسم‌آباد چابکسر از توابع شهرستان رودسر به علت رواج چادرشب بافی در منطقه و ویژگی های آن و همچنین اشتغال بیش از ۶۰۰ نفر از بانوان این روستا در این رشته صنایع‌دستی، به‌عنوان روستای ملی چادرشب‌بافی ثبت شده که این امر موجب شده، هنرمندان با انگیزه بیشتر و همچنین با برند ملی چادر شب بافی در توسعه این رشته اهتمام بورزند.

ثبت ۵ مهر با عنوان «روز گردشگری» در تقویم رسمی کشور

روز و هفته جهانی گردشگری هر سال در کشور ما هم گرمی داشته می‌شد و متولیان گردشگری برایش همایش‌ها و برنامه ریزی‌ها داشتند، اما از این پس خودمان هم روز ملی گردشگری داریم که در تقویم رسمی کشور ثبت شده.
همان پنجم مهر مصادف با روز جهانی گردشگری که به درخواست وزارت گردشگری مطرح و توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب شده است،/ میراث‌ارِیا

روایت سهیلا، زن سرپرست خانواری که زندگی‌اش راوقف پسرش کرده‌است

به عشق ابوالفضل

🌱 باید زن باشی، مادر باشی، تنها باشی. باید سقف بالای سرت نباشد و نان توی سفره‌ات. هزارو یک مشکل هم دوره‌ات کرده باشد، تا حال سهیلا را درک کنی. حال زن ۲۹ ساله‌ای را که ده سال از مادری‌اش برای ابوالفضل می‌گذرد، زنی که سرپرست خانواده کو چکیش است و همه مشکلات را در همه این سال‌ها به عشق ابوالفضلش تاب آورده، که پا به پای پسرش پیش آمده تا سرنوشت او جور دیگری رقم بخورد. که انگ بیماری روی پیشانی‌اش نماند و آهسته

آهسته روند درمان را طی کند و هی تاب نخورد. توی هزارتوی پیچیده‌ای که او تیسیم برایش ساخت.

یک بیماری‌شبه‌سرماخوردگی!

به تقویم که باشد او تیسیم از هشت سال پیش آمده و مهمان دوست نداشتنی و ناخوانده خانه آنها شده؛ اما به دل سهیلا که باشد، انگار، ۸۰ سال گذشته وقتی اولین بار اسم او تیسیم را از دهان یک دکتر شنید؛ از روزی که فکر می‌کرد او تیسیم هم یک بیماری است مثل سرماخوردگی... زندگی در این سال‌ها به این دو نفر سخت گشته، سهیلا یادش نیست چند بار دست پسرکش را گرفته و برده دکتر، چقدر بالای سرش بیدار مانده، چقدر پا به پایش اشک ریخته، چقدر دارو به ابوالفضل خورانده، اما می‌داند که اولین بار ابوالفضل دوساله بود که فهمید او تیسیم دارد؛ «تا قبل دوسالگی پسرم آن قدر درگیر مشکلات بودم که به رفتارهایش دقت نمی‌کردم تا این‌که خواهرم پیشنهاد کرد حتما او را به دکتر نشان بدهم.» اولین بار سهیلا در مطب یک پزشک در ساری با او تیسیم رودر رو شد: «دکتر گفت پسرت مشکوک به او تیسیم است و من اصلا نمی‌دانستم او تیسیم یعنی چه؟! فکر می‌کردم یک بیماری مثل سرماخوردگی است... دوره‌اش تمام می‌شود. دارو می‌خورد و خوب می‌شود... نمی‌دانستم که...» سهیلا جمله‌اش را نیمه تمام می‌گذارد، نه، او نمی‌دانست او تیسیم یک جور اختلال در رشد است و او چه کار سختی برای درمان پسرش پیش رو دارد؛ «اوایل این بیماری را جدی نگرفته بودم اما وقتی ابوالفضل را پیش دکترهای دیگر هم بردم کلا زندگی‌ام از این رو به آن رو شد... البته ابوالفضل در کنار او تیسیم، بیش فعال هم بود و حین درمان او تیسیم، مجبور بودم او را برای مگنت تراپی به تهران ببرم تا مغزش را برق بدهند.» این بخش از درمان برای ابوالفضل ۱۵ جلسه طول کشید، نتیجه اما رضایت‌بخش بود و از بار رفتارهای هیجانی و بی‌قراری‌های او کم شد.

🌱 زندگی‌گوشه‌یک‌مغازه

سال هاست، سهیلا، ابوالفضل و او تیسیم با هم در یک چهار دیواری زندگی می‌کنند؛

گردشگران سلامت عراق راهی کرمانشاه می‌شوند

اگر بخواهیم توریسم درمانی را توسعه دهیم؛ زیرساخت می‌خواهیم؛ زیرساخت‌هایی مثل بیمارستان خوب و مجهز؛ مثل همان چیزی که اکنون در کرمانشاه درحال ساخت است و رئیس اتاق بازرگانی کرمانشاه می‌گوید ساختش پیشرفت ۹۰ درصدی دارد؛ یک بیمارستان خصوصی برای پذیرایی از بیماران خارجی. کیوان کاشفی گفته برای رفع مشکل حمل و نقل هوایی بیماران عراقی که کرمانشاه هم در تلاشیم با هماهنگی مدیرعامل هواپیمایی ایران ایر خط پروازی کرمانشاه- نجف دائمی شود.

مسابقات شنا؛ «من ابوالفضل را کلاس‌های مختلفی برده بودم مثل نقاشی اما خیلی وقت‌ها مربی‌ها قبول نمی‌کردند بایک بچه او تیسیم کار کنند. اما این بین متوجه علاقه پسرم به شنا شدم و خوشبختانه یک معلم شنا هم سرقیمت با ما کنار آمد و خیلی با حوصله برای ابوالفضل وقت گذاشت، آن‌قدر که بعد از ۳ جلسه، فیلم شنای او را در عمق چهار متری استخر به من نشان داد.» سهیلا این فیلم را بارها دیده و هر بار ته دلش لرزیده از خوشی و از همان زمان یک رویا شده پس زمینه ذهنش هر بار که چشم‌هایش را می‌بندد، حتی در اوج روزهای خستگی؛ «من استعداد پسرم را دیده‌ام. مربی‌اش هم تایید کرده. مطمئنم اگر به شنا ادامه بدهد روزی ابوالفضل قهرمان می‌شود...» روزی که سهیلا می‌گوید، شاید بعید نباشد، اما دور است... دور به خاطر مشکلاتی که هرکدام از راه می‌رسند و فاصله می‌اندازند بین ابوالفضل و کلاس‌هایش؛ «من هم در این جامه زندگی می‌کنم... مشکلات اقتصادی اگر برای همه باشد برای من هم هست... ابوالفضل یک بیماری که ندارد، از سه سال پیش فهمیدم قلبش هم مادرزادی سوراخ است و باید جراحی شود، اما همین‌طور مانده... از طرف دیگر به خاطر مصرف مدام دارو، مشکل کبد چرب گریذ ۲ دارد. هزینه‌های درمان بیماری او تیسیم هم جای خودش؛ تا ماه قبل فقط یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان باری آمبولش هزینه می‌کردم که باید هفته‌ای یکی تزریق می‌کرد. یک بسته قرص ۲۰۰ تایی را قبلا می‌گرفتم ۲۵ هزار تومان از وقتی تحریم شدید، می‌خرم ۱۲۸ هزار تومان که فقط برای ۲۰ شیش جواب می‌دهد... هزینه دکتر و نوار مغز و رفت و آمد به تهران هم که بماند...»

سفر به سرزمین کویر و دوتار و اسطوره

آمیخته و در زمان‌های قدیم وقتی در مراسم جشن و شادی و بزم به صدا در می‌آمد، در کنار خبروصل دودلدار، خبر تلخ جدایی دختری از خانواده و طایفه‌ای را هم گوشه‌زم می‌کرد. دوتار ساز بزم است، اما ساز رقص نیست، رقص هم اگر درمیان باشد، رقص حماسی است، مثال همین چوب بازی‌ها و بازی‌های محلی خراسانی، دوتار بند آواز است؛ آوازهای محلی؛ همانی که اسمش مقامی است. ترکیب ساز دوتار و آواز مقامی می‌شود آنچه حماسه‌های متفاوته عارفانه بخش بزرگی از ایران قدیم را ساخته و پرداخته؛ بخش‌هایی در خراسان بزرگ شامل خراسان‌های شمالی و رضوی و جنوبی امروزی و هرات در افغانستان امروزی و بخش‌هایی در استان‌های گلستان و مازندران.

🌱 مثل دیوان حافظ

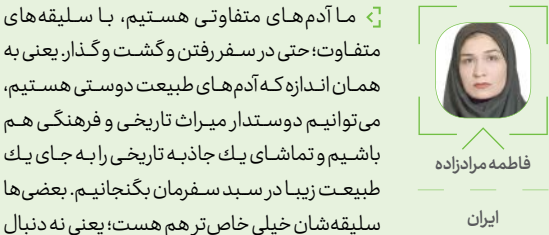
امروز در این مناطق و بیشتر خراسان بزرگ، اسطوره‌ها حکمرانی می‌کنند؛ نشسته روی ساز دوتار و سوار بر آوازهای حماسی عاشقانه جوانان و پیرانشان؛ عاشقانه‌های لیلی و مجنون، یوسف و زلیخا وورقه وگلش. امروز در جایی مثل تربت جام، دوتار همان حکم و جایگاه و احترامی را دارد، که دیوان حافظ و شاهنامه و دیوان شمس در نزد کل مردم ایران؛ یکی سرتاچه خانه ایرانیان و دیگری روی سکه پنج دیوارشان.

اصلا خاستگاه اصلی دوتار خراسان بزرگ است. قدمت دوتار در خراسان بزرگ به چند هزار سال می‌رسد؛ سازی که فارابی درباره آن بسیار نوشته و تحقیق کرده، یواز ساز دوتار و سوار بر آوازهای حماسی عاشقانه جوانان و کرمانشاهی‌ها که ساز کردی است و یک سیم اضافه دارد، فرق می‌کند. دوتار در تمام نواحی خراسان بزرگ رواج داشته؛ در شرق و جنوب خراسان (یعنی خراسان رضوی و جنوبی) به ترتیب در تربت جام، تایباد، خواف، باخرز، کاشمر و بیرجند و قانات و در شمال خراسان (یعنی خراسان شمالی)، به ترتیب در قوچان، شیروان، بجنورد و درگز.

اما پایتخت دوتار جایی نیست جز تربت جام و دوتار بقیه شهرهاگرچه میوه‌های مختلفی دارد، یعنی همان مشهوره‌های متفاوت ساخت و نواختن دوتار، اما همگی ثمره پایتختند؛ ثمره هنر تربت جام.

🌱 شرم‌دار تربت جامی‌باشی ودوتار نوازی‌دانی

تربت جام امروز هم عجیب با دوتار عجین شده، آنقدر که در هر خانه‌ای دست کم یک دوتار آویخته به دیواری است یا در دست نگاری، تربت جام اکنون بیش از ۲۰۰ هزار جمعیت دارد و این یعنی حدود ۵۰ یا ۵۰ هزار خانواده و یعنی ۴۰ یا ۵۰ هزار دوتار، بیش از ۹۰ درصد این خانواده‌ها هم دست‌کم یکی از افرادشان دوتار نوازند. امروزه دوتار نوازی با شدت تمام در مهدا و مدارس و دانشگاه‌های خراسان و بویژه تربت جام به عنوان برنامه فرهنگی جانبی آموزش داده می‌شود و بین زن و مرد رواج دارد. کارگاه‌های دوتار نوازی هم در جای جای این شهر دایر است و سهم زیادی از اشتغال زایی نسل جوان را به خود اختصاص داده. امروزه محصولات این کارگاه‌ها از تربت جام و خراسان به استان‌های سراسر کشور و حتی کشورهای اروپایی و آمریکایی و کشورهای همسایه صادر می‌شود. دوتار نوازی این روزها یک اصل است در میان مردم سرزمین خراسان، یک فرهنگ، نشان به آن نشان اگر با یک شهروند تربت جامی گفت و گو کنی و از او بپرسی دوتار نواختن بلد است یا نه، با افتخار سرش را بالا بگیرد و بگوید بلی و اگر نداند عرق شرم روی جیشش بنشیند. مردمان عاشق پیشه این دیار می‌گویند شرم می‌کنیم بگویم تربت جامی هستیم و دوتار نوازی نمی‌دانیم. 🌱

🌱 ما آدم‌های متفاوتی هستیم، با سلیقه‌های متفاوت؛ حتی در سفر رفتن و گشت و گذار، یعنی به همان اندازه که آدم‌های طبیعت دوستی هستیم، می‌توانیم دوستدار میراث تاریخی و فرهنگی هم باشیم و تماشای یک جاذبه تاریخی را به جای یک طبیعت زیبا در سید سفرمان بگنجانیم. بعضی‌ها سلیقه‌شان خیلی خاص تر هم هست؛ یعنی نه دنبال آن طبیعت سرسبزند و نه دنبال بناها و محوطه‌های تاریخی- فرهنگی، دلشان می‌خواهد جسم‌شان را بربارند و بروند جایی که شاید جان بی‌قرارشان آرام گیرد؛ جایی مثل دشت، مثل کویر؛ دشت و کویری که پر از قصه و اسطوره باشد؛ قصه اسطوره‌هایی که هر کدام به بهانه‌ای نامشان در حافظه مکتوب و شفاهی این سرزمین ماندگار شده؛ از خود گذشتن برای عشق، وطن، خانواده...

این سرزمین، قصه و اسطوره کم نداشته و ندارد؛ بسیاری‌شان از یادها رفته و قصه بسیاری دیگر هنوز باقی است؛ اما برای دیدن و شنیدنش باید رفت سراغشان؛ باید رفت همانجا که بوده و حماسه و خاطره و قصه ساخته‌اند... جایی مثل تربت جام؛ پایتخت دوتار ایران و جهان؛ جایی که روح دارد، یک روح بکر و سرکش و عاشق و بیقرار که می‌تواند دل‌های بیقرار و ارواح سرکش را رام خود کند؛ همان جاکه مناسب سفر برخی سلیقه‌ها و ذائقه‌هاست.

کافی است پایتان به تربت جام برسد؛ چهارمین شهر بزرگ خراسان رضوی، در ۱۶۰ کیلومتری شرق مشهد. این روزها دیگر خبری از آن اسطوره‌ها در این سرزمین نیست، اما کافی است سر یک خیابان را بگیریدی و پیاده به آخر برسانی؛ در هر گام و با عبور از پشت پنجره هر خانه‌ای، نوایی حزین، دلنشین و گوشنواز در فضا می‌پیچد و قصه یک اسطوره را به گوش جانتان می‌رساند؛ نوایی خوش که با آهنگ دوتار و صدای گرم حنجره جوانی عاشق یا پیری دلشکسته درهم آمیخته است.

🌱 این وحشی دوست‌داشتنی

دوتار یک ساز کویری است؛ یک ساز کویری وحشی رام نشده، برخلاف تارو سه تار برای همین آهنگ‌هایش بداهه است، مثل آوازهای همراهش؛ یعنی که از پیش نوشته نیست؛ به دل بیقرار صاحبش برمی‌گردد که آن لحظه دلش چگونه بلرزد و چگونه سیم‌های دوتار و حنجره‌اش را بلرزاند.

دوتار حزن دارد، درد دارد و دردش، درد مردم منطقه کویر است. فقط این نیست، دوتار سوز دارد؛ سوز فراق، فراق جاری در قصه‌های عاشقانه و عارفانه. دوتار ساز حماسی هم هست؛ ساز بزم و رزم. اصلا حزن و شادی‌اش در هم

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۶۰

جدول عادی

افقی: (۱) دومین پادشاه قاجار- سهل‌انگاری (۲) محوطه ورزشی سریوشید- پایه- خودداری کردن (۳) فرو رفته- بصیر- بیهوده- نوعی حلوا (۴) قدرت- ویروس سگی- رسیدن به معشوق (۵) اسم مستعار دهخدا- نویسنده فرانسوی اثر کاندید- درخت گرمسیری (۶) ناشناخته- برتر از دیگران- کارگاه عکاسی (۷) داروغه- لافاه- قطعی برای کتاب (۸) صدای زنبور- شهری در هند- رقیق- زمین آذری (۹) مادر حضرت یوسف (ع)- دستوری- مخترع پیل الکتریکی (۱۰) بت جاهلی- خانه بسیار فقیرانه- گازی در تاب (۱۱) گوشه‌ای درآواز ابوعطا- دارای طول زمانی- آیشاردوقلوی میوندوشت (۱۲) مجمع‌الجزایری در اقیانوس کبیر- غذای مجردی- فرمانده یازده- غذایی از گوشت چرخ‌کرده وارد نخودچی- کودن- بوی ربوبیت (۱۴) خسته‌بودن- نوزاد- مردان عرب (۱۵) علم شعبده- ظریفی برای حمل ملاط.

عمودی: (۱) هرکار زشت و غیراخلاقی- تشویش و نگرانی- باارزش از آثار مشهور،ملک‌الشعراپار (۳) گشودن معما- وقت و هنگام- پنبه‌زن- زمینه (۴) در قدیم می‌سوزاندند تا محیط خوشبو شود- پایتخت هند- رادیکال (۵) یاری‌دهنده‌ان- کلمه پرشس (۶) خجستگی- پول ترکیه- افسار (۷) همانندی- بسیار بخشنده - لایه محافظ دندان (۸) اشاره به دور- مرکز استان مرکزی- بیهوده- قلب قرآن (۹) همسر حضرت ابراهیم(ع)- اعمال خشونت- وقار و سنگینی (۱۰) پر برکت- نان شب‌مانده- شرم (۱۱) ضمیر متصل

حل جدول عادی شماره ۵۵۵۹

۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۱ ز ن ک ف س ن ک س ل ا م ف ر د
۲ م ا ک ا ب د و ز ب م س ج ا
۳ ا ل ی و و د ج ی ت س و
۴ ر س ی ا ن ا ی و ا ش
۵ ی ت ر ب ل ک ف ر ز ا ت
۶ ر ا ه ا ب ش ا ر ل ف د ر ل
۷ ا ب ا ر و ت ه ف ی ن د ر
۸ ا ت ن ا و ر ی ی ا ی ک و ن
۹ ل ق ف ت ب ل ی ه م ک ا ت
۱۰ ا د ا ب ق ت ا ل ه د ر ی م ا
۱۱ ت م ش ی ت ا ل م ع ب ا ن و
۱۲ ت ک ر ن ا و م ی ا ت
۱۳ ا ن ا د ی ت ا ا و ر ا ی
۱۴ ک ه ر د ا ل ب ر ا د ر ی
۱۵ ل ی ا ن ف ش ج ا ن س ل م

حل جدول ویژه شماره ۵۵۵۹

۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۱ پ ی ب س ن ا ن ج ا م ف ه م
۲ ل ب ا ب س ا ل ب ی ز ی ا ت
۳ د ب ا و ر د ی ر ب ر ا ه
۴ خ م ج م و د ج و ی ا ه
۵ ت ل م د ب ر ش ی ر ا د ی و
۶ ر و ز ه ا ا ت ن ه ه ی و ن
۷ م ب ز ه و ر ت و ز و
۸ د ا ن ک و ا ر ا ن ی س ی
۹ ش ر ق ل م ر د ا ن ت ا ل
۱۰ م ف ل ر ز و ن خ ا ا ه
۱۱ ن و ر م و د ا د ا ن ک م
۱۲ ق ی ا د م ر م ا س
۱۳ س ی ا ه ک و ش ب ر س ت د ه
۱۴ و ل و ا ر ا د ت ه ر ا ن
۱۵ ش ک ل ه و ل ا و ب س و ی